

Endinsar-se en el camí de la fe

El catecumenat requereix temps de maduració i el suport de la comunitat parroquial

Carme Munté

Uns 200 catecúmens arreu de Catalunya rebran aquest temps pasqual els sagraments de la iniciació cristiana (baptisme, confirmació i eucaristia). Ho faran després d'haver recorregut un llarg camí de formació, sempre ben acompanyats i acompanyats pels sacerdots, els catequistes, els padrins i tota la comunitat parroquial. Han sentit la crida a formar part de l'Església catòlica i són exemple fefaent que, com diu Benet XVI a *Deus caritas est*, «no es comença a ser cristià per una decisió ètica o una gran idea, sinó per l'encontre amb un esdeveniment, amb una Persona».

Arran del Concili Provincial Tarraconense, i de la seva resolució número 68, les diòcesis catalanes van instituir el Servei Diocesà per al Catecumenat, amb la finalitat de poder atendre d'una manera apropiada aquesta nova realitat pastoral: la petició de bateig per part d'adults, joves i nens en edat escolar.

El cardenal Ricard Maria Carles, l'11 de juny del 2002, va nomenar Mn. Felip-Juli Rodríguez Piñel com a delegat diocesà per al Catecumenat de l'arquebisbat de Barcelona. «Els motius pels quals les persones demanen la fe són tan diversos com diverses són les persones», reconeix Rodríguez Piñel.

Així, si n'hi ha que es bategen per poder-se casar per l'Església, cada cop és més comú que ho facin interpel·lats per la pregunta sobre el sentit de la vida, especialment arran d'alguna experiència de mort o malaltia que els hagi portat a obrir-se a la Transcendència. D'altres, senzillament, s'apropen a l'Església perquè han conegut persones o grups que viuen la fe amb alegria i seriositat, i el seu testimoni els ha captivat.

D'acord amb aquests darrers anys, a l'arquebisbat de Barcelona un centenar d'adults són batejats cada any. Enguany, són 27 els catecúmens que han participat en la celebració del ritu d'elecció, també anomenat de la inscripció del nom. Va ser a la catedral de Barcelona el primer Diumenge de Quaresma.

Una de les que hi va participar és l'Anna Roure, una advocada de 24 anys. Rebrà els sagraments de la iniciació cristiana durant la propera Vetlla Pasqual a la seva parròquia de

«El fet que sigui un camí t'ajuda a anar-te conscienciant de com has de viure la vida cristiana»

Santa Maria de Mataró.

«Ha sigut un procés molt bonic en el qual m'he anat formant com a cristiana», explica en referència a aquest temps de preparació com a catecúmena. «El fet que sigui un camí», afegeix, «t'ajuda a anar-te conscienciant del que vol dir tot plegat, de les teves obligacions i de com has de viure la vida cristiana».

Fa dos anys que l'Anna va demanar de rebre els sagraments de la iniciació cristiana. «No em resulta fàcil explicar el perquè», reconeix, «perquè no hi ha només una raó... el motiu més clar, però, és perquè vull formar part de l'Església catòlica».

En aquest procés que l'ha portat fins al moment de rebre el baptisme, l'Anna Roure ha tingut el suport dels mossens de Santa Maria i Sant Josep de Mataró, i també dels seus avis, Josep

i Maria Rosa, que sempre han estat al seu costat, «disposats a ajudar-me en el que calgués i a acompanyar-me en el meu camí». També ha tingut el suport de la seva parella, l'Oriol, «que m'ha respectat en la meua elecció, per a mi molt important».

Una crida en augment

Mn. Joan Sanglas és el delegat episcopal per al Catecumenat de la diòcesi de Vic. També és rector d'onze parròquies de la Segarra Calafina. Reconeix que malgrat els dotze anys de la instauració arreu de Catalunya del Servei Diocesà per al Catecumenat, encara no és prou conegut, si bé depèn de diòcesis i també de zones. «Els sacerdots rectors o responsables pastorals no tenim com a objectiu pastoral el catecumenat», reconeix, tot i que «quan hi ha una demanda es desvetlla tot el procés amb un engrescament total per part de responsables, catequistes, padrins, parròquia... que té conseqüències positives a l'entorn de les parròquies, arxiprestats, etc.»

Durant la Vetlla Pasqual d'enguany, a la diòcesi de Vic, rebran els sagraments de la iniciació cristiana dos adults. Parlant amb ells, comentant la seva crida a ser cristians, Mn. Sanglas ha quedat «admirat de com la crida de Déu és simple, en el moment

menys pensat i amb una resposta voltada d'una gran joia».

I ho explica així: «Un adult, cap als 30 anys, que essent escèptic, amb uns pares declaradament ateu, troba curiositat en el perquè creuen els cristians i, a més, troba una altra persona amb qui l'uneix l'estimació i les ganes de compartir tot el que pensen i creuen. Ella, d'una fe ben consolidada, li proposa que vagi descobrint la fe catòlica. Ho accepta, s'hi engresca i amb tota fidelitat segueix el procés catecumenal, amb tot el suport de la comunitat parroquial, que li fa costat tant en les celebracions de ritus com en la pregària sovintejada.»

L'altre catecumen de Vic és, en aquest cas, una jove immigrant ben integrada al país. «Davant la incredulitat de les seves amigues, decideix ser cristiana amb tota llibertat i agraïment —relata Mn. Sanglas—. La família, amb incerteses, deixa que ella faci el seu camí. Veu que ser cristiana no li serà del tot fàcil però el que Déu li dóna i el que també descobreix en els altres serà un bé més gran que totes les dificultats.»

«És d'una gran importància per a l'Església que nous cristians adults descobreixin la fe en Déu i el compromís de vida cristiana, sobretot quan aquesta decisió es pren en aquest món tan divers i sovint gens favorable als valors de la fe», afirma el delegat per al Catecumenat de Vic. I acaba dient: «És un gran do de Déu i hem d'estar preparats perquè cada vegada hi haurà més gent adulta que demanarà entrar a formar part de l'Església de Jesucrist.»

L'acompanyament de la comunitat

Aquest any a la diòcesi de Terrassa hi ha 7 persones adultes que rebran els sagraments d'iniciació cristiana

després d'haver seguit el procés de catecumenat. Jaume Galobart és el delegat per al Catecumenat del bisbat de Terrassa i explica que, majoritàriament, les persones que demanen rebre els sacraments pasquals tenen entre 20 i 40 anys, si bé han arribat a batejar una persona de 67 anys.

El 23 de novembre passat, en el marc de la cloenda de l'Any de la Fe, el papa Francesc va presidir el ritu d'admissió al catecumenat a la basílica de Sant Pere del Vaticà. Van assistir-hi uns 500 catecúmens, acompanyats dels seus catequistes, procedents dels cinc continents.

En l'homília, el Papa va parlar dels tres moments clau de l'experiència del catecumenat: l'escolta de la Paraula, l'encontre amb Jesús i el camí cap a Ell. «Recordeu sempre això —els va dir el Papa—: la fe és caminar amb Jesús, i és un camí que dura tota la vida.» En aquest camí, a més, els catecúmens tindran l'acompanyament de Maria, la deixeble perfecta, i de tota l'Església.

«La presència d'un o una catecúmena a la parròquia hauria de ser un revulsiu per a tota la comunitat», expressa en aquest sentit Jaume Galobart. «De fet», continua dient, «a més del mossèn i la persona que l'acompanya, és important que tota la comunitat se senti responsable de la formació i vivència de la fe dels catecúmens ja que serà en aquesta parròquia on viurà i celebrarà la seva fe. Es tracta, doncs, que l'acolliment a tots els nivells i el testimoni de tots l'ajudi a créixer amb il·lusió en el seu procés de fe en Jesucrist».

Trobada amb el bisbe Saiz.

Catecúmens i acompanyants a la trobada amb el Papa.

Reptes

Pel que fa als reptes que presenta aquesta realitat del catecumenat, els delegats de Barcelona, Terrassa i Vic coincideixen en la necessitat que

continui sent un procés pausat, per etapes, maduratiu...

«La tendència és reduir el temps de preparació perquè pot semblar que és massa exigent i porta massa feina», afirma Jaume Galobart, des de

Terrassa, però alerta que «no podem oblidar que es tracta d'acompanyar una persona a la seva trobada amb Jesucrist i això, en principi, li suposarà un canvi en la seva manera de viure». «Per tant», prossegueix, «cal donar temps perquè això sigui possible i realitzable».

S'hi afegeix Mn. Joan Sanglas des de Vic, quan parla de «respectar el ritme personal del catecumen sense presses ni falses esperances», i també Mn. Felip-Juli Rodríguez des de Barcelona, en destacar la necessitat «de recórrer el camí de la fe amb temps, etapes, ritus, perquè massa pressa a l'hora de batejar dificulta la maduració en la fe, i aleshores se'n ressent tant el nou batejat com la comunitat d'acollida».

Un altre dels reptes que apunten els delegats té a veure amb la persona i la comunitat d'acollida. «El qui rep la petició de baptisme cal que se n'alegri i vegi l'acció de Déu en cada candidat a la vida cristiana», afirma Mn. Felip-Juli. «L'acolliment és un element bàsic per a tota pastoral, però en el catecumenat és imprescindible», subscriu Mn. Joan Sanglas, i afegeix que «cal saber acollir tota persona que, fins i tot de forma rudimentària, manifesti la seva inquietud per descobrir Déu o el fet cristià».

En aquest sentit, Jaume Galobart parla de comptar amb persones disposades

a fer l'acompanyament als catecúmens, però «no es tracta només de donar continguts i formació, sinó també d'educar en l'Esperit: ensenyar a pregar, ensenyar a viure en cristià...».

Fer-se cristià quan molts ho deixen

Jaume Flaquer
Jesuïta

No és fàcil entrar en un vagó de metro quan molts dels seus passatgers en volen sortir. La riuada de gent t'empeny cap enfora. Si malgrat això continues esforçant-te per entrar sense esperar que es calmi l'andana (amb el risc de perdre el tren) és que tens poderoses raons per voler pujar. Aquesta és la situació dels joves-adults que truquen a la porta de l'Església quan molts dels seus companys l'han abandonada. Experiències personals de Déu i recerques de sentit solen estar darrere d'aquests processos. Jo he pogut ser testimoni de tres d'ells perquè l'atzar va fer que tres joves em demanessin quasi a la vegada un acompanyament. Els vaig reunir i en vaig constituir un grup amb reunió setmanal. Ells mateixos van demanar que el procés durés més d'un any. Finalment, després de gairebé dos anys, ja rebran el bateig, la confirmació i la primera comunió a la Vetlla Pasqual. Per a mi com a acompanyant ha estat una experiència extraordinària en estar

tan a prop de l'huracà transformador que suposa la descoberta de la fe. Els cristians «vells» donem massa la fe com a «presuposada» de manera que hem anat arrodonint la punxa de la seva interpel·lació. Hem sentit tantes vegades el manament de l'amor de Jesús que hem perdut la capacitat de la sorpresa davant del tresor de la seva vida, i hem sentit tantes vegades les seves crítiques als rics i als fariseus que hem fet d'aquest discurs quelcom inofensiu situant-lo en una pura utopia del Regne de Déu. El qui descobreix l'Evangeli és el veritable infant que Jesús posa com a model, perquè obre els ulls com plats davant del que li sembla radical novetat.

Malgrat que cada camí de recerca és personal, el grup que acompanyo és força representatiu en una cosa, la gran diversitat de països d'origen: un català, un cubà i una noia xilena. Algú podria dir que els immigrants cerquen en la religió un ele-

ment d'integració. Però més aviat és al contrari. En una societat laica, la nova pertinença religiosa d'aquests nous catalans suposa un nou element d'estrangeritat: estrangers d'origen i estrangers de religió en la mesura que aquesta va sent cada vegada més estranya a Catalunya.

Les famílies dels catecúmens reaccionen sempre amb sorpresa, i a vegades amb oposició. De fet, ho poden interpretar com una certa crítica a l'educació rebuda. Els pares d'un d'ells li deien: «Què hem fet malament perquè ara vulguin batejar-te?» Paradoxalment molts pares cristians es pregunten el mateix en sentit invers quan els seus fills prenen altres camins.

Karl Rahner tenia raó quan deia que «el cristià del futur serà místic o no ho serà», és a dir, fruit d'una experiència d'encontre amb Déu. Aquests seguiran viatge en el vagó o hi pujaran en alguna estació. Els altres hi baixaran per caminar tots sols o per prendre altres trens.